

Лекція № 5

Тема: Підготовка, організація та проведення III та IV етапу Всеукраїнської олімпіади з біології

План:

1. III етап учнівської олімпіади з біології
2. IV етап учнівської олімпіади з біології

1. III етап учнівської олімпіади з біології

III етап учнівських олімпіад проводиться у січні-лютому. До участі в III етапі допускаються лише ті учасники, що включені до заявки за результатами II етапу в своєму районі, місті, районі міста.

Завдання III етапу розробляються провідними спеціалістами.

За результатами III етапу проводиться відбір учнів на відбірково-тренувальні збори з подальшою підготовкою та відбором на IV (заключний) етап олімпіади.

Порядок проведення, персональний склад оргкомітетів, предметно-методичних комісій та журі, експерти-консультанти III етапу олімпіад, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами управлінь освіти і науки обласних, Севастопольської та Київської міських державних адміністрацій.

Звіти про проведення III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, заявки на участь команди у IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади оргкомітети надсилають до Інституту та оргкомітетам Всеукраїнських учнівських олімпіад (за місцем проведення) до 5 березня поточного року.

Переможці III етапу з навчальних предметів нагороджуються дипломами I, II та III ступенів. Переможцями можуть бути учасники, які набрали не менше третини загальної кількості балів за усі тури, причому їх кількість не повинна перевищувати 50 % від кількості учасників відповідного заключного етапу. Між переможцями дипломи I, II та III ступенів розподіляються орієнтовно у відношенні 1:2:3.

Олімпіада може проводитися у 3 тури: 1 – теоретичний (у тестовій формі) за завданнями, 2 – експериментальний (у формі експериментальної задачі), 3 – практичний, можливість проведення якого визначається в регіоні).

I теоретичний тур

У III турі Всеукраїнської олімпіади з біології пропонуються тести трьох рівнів: А, Б, В за описом попередніх етапів Олімпіади. Зіст завдань ґрунтується на знаннях матеріалу, визначеного навчальною програмою з біології, що вже вивчений на час проведення олімпіади. Зміст завдань охоплює вивчений матеріал з різних розділів біології, включаючи теми, що вивчались в попередніх класах.

I експериментальний тур

Проводиться за завданнями у формі експериментальних задач. Комплект завдань для кожного класу має містити дві експериментальні задачі з різних розділів біології, включаючи теми, що вивчались в попередніх класах.

Експериментальна задача містить опис певного невеликого експерименту, з малюнками, графіками, розрахунками, схемами, таблицями, тощо. Алгоритм рішення задач аналогічний наведеному прикладу в I етапі Олімпіади.

Завдання експериментального туру формуються комісією під керівництвом голови журі третього етапу та фахівця, який відповідає за проведення олімпіади з біології.

Практичний тур

Порядок проведення визначається на місцях. Завдання формуються комісією під керівництвом голови журі третього етапу та фахівця, який відповідає за проведення олімпіади з біології. Кількість балів за завдання практичного туру не може перевищувати 20 % від можливої максимальної кількості балів за завдання теоретичного та експериментального турів.

Аналіз результатів обласних олімпіад показує, що учні недостатньо повно і правильно відповідають на питання, пов'язані з біохімічними і біофізичними процесами, що відбуваються в клітині, нейрофізіології, біотехнології, сучасної генетики та еволюційної теорії. У зв'язку з цим рекомендується при підготовці до обласних та Всеукраїнських турів олімпіад на ці розділи звернути особливу увагу.

2. IV (заключний) етап учнівської олімпіади з біології

IV етап є заключним і проводиться щороку наприкінці березня в одній з областей України часто одночасно з кількох предметів у різних населених пунктах. Учні беруть участь у цьому етапі у складі команд.

Персональний склад оргкомітетів, предметно-методичних комісій та журі, експерт-консультанти кожної з олімпіад, а також остаточні результати заключних етапів затверджуються щорічно наказом Міністерства освіти і науки України.

Завдання для проведення олімпіад, турнірів, конкурсів готують предметно-методичні комісії, які очолює голова журі. Завдання для проведення змагань складаються з авторських задач і вправ (тестів). За умови, що з відповідного навчального предмета (дисципліни, фаху) проводиться міжнародна олімпіада, конкурс або турнір завдання останнього етапу відповідної олімпіади, конкурсу, турніру готуються з урахуванням програми міжнародних змагань.

Переможці заключних етапів з навчальних предметів нагороджуються дипломами I, II та III ступенів. Переможцями можуть бути учасники, які набрали не менше третини загальної кількості балів за усі тури, причому їх кількість не повинна перевищувати 50 % від кількості учасників відповідного заключного етапу. Між переможцями дипломи I, II та III ступенів розподіляються орієнтовно у відношенні 1:2:3